

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 aprilie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecătorii

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ialoveni din 19 octombrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015, declarat de avocatul Amihalachioaie Gheorghe în numele inculpatului

Știrbu Vasile Gheorghii, născut la 28 decembrie 1945, originar din mun.Chișinău, domiciliat în s.Puhoi, r-nul Ialoveni, cu viza de reședință în mun.Chișinău, str.Cuza Vodă 42, ap.51

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 20.08.2014 - 19.10.2015,
2. Instanța de apel: 13.11.2015 - 15.12.2015,
3. Instanța de recurs: 11.03.2016 - 13.04.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 19 octombrie 2015, Știrbu Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(3) Cod penal la 3 ani închisoare.

Potrivit art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 3 ani.

Acțiunea civilă înaintată de Știrbu Nicolai a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Știrbu Vasile, la 02 iulie 2014, ora 12.00, avînd scopul încălcării grosolane a ordinii publice și manifestînd o vădită lipsă de respect față de societate, aflîndu-se în incinta magazinului alimentar ÎI „Romanița Îndoetu” din s.Puhoi, r-nul Ialoveni, fără motive întemeiate și în prezența altor persoane, i-a aplicat lui Știrbu Nicolai două lovituri cu un pahar din sticlă în regiunea capului cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1648/D din 23.07.2014, traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin comotie cerebrală, plăgi tăiate la nivelul capului, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

3. Împotriva sentinței au declarat apel avocatul M.Barbăroș în numele inculpatului V.Știrbu și partea vătămată N.Știrbu, care au solicitat:

- avocatul, casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, invocînd că nu a fost dovedită vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal; conflictul a fost provocat de partea vătămată care era în stare de ebrietate avansată; acțiunile inculpatului au avut un caracter de legitimă apărare, respingînd un atac direct, imediat și real; partea vătămată răsucindu-i mîna inculpatului a alunecat și a căzut jos unde cioburile de sticlă aflate pe podea i-a provocat leziunile corporale;

- partea vătămată N.Știrbu, casarea sentinței rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa închisorii reală, fără aplicarea prevederilor art.90 Cod penal și încasarea prejudiciului moral în sumă de 20.000 lei, invocând că este pensionar și suma solicitată este una proporțională suferințelor psihice suportate; - inculpatul l-a lovit intenționat de două ori, nu a recunoscut vina, nu s-a căit în cele comise, astfel instanța neîntemeiat i-a aplicat o pedeapsă prea blândă în coraport cu fapta comisă; - instanța nu a luat în considerație faptul că inculpatul anterior a săvârșit o infracțiune similară fiind condamnat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului în numele inculpatului, iar apelul părții vătămate a fost admis, casată parțial sentința în latura civilă și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a încasat de la Știrbu Vasile în folosul lui Știrbu Nicolai prejudiciul moral în sumă de 3000 lei. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, probele cercetate de prima instanță, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate și acțiunile lui corect au fost încadrate în prevederile art.287 alin.(3) Cod penal - ca huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, ce se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, cu aplicarea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale și a sănătății.

La fel, instanța de apel a menționat că, cu toate că inculpatul nu recunoaște vina în comiterea infracțiunii, vinovăția acestuia este integral dovedită prin probele cercetate în cadrul ședințelor de judecată, și anume declarațiile inculpatului, ale părții vătămate N.Știrbu, a martorilor C.Toma, O.Mamei, C.Carajea, C.Botezatu, C.Ungureanu și actele cauzei - procesele-verbale de cercetare la fața locului din 02.07.2014, de examinare a obiectului din 10.07.2014, potrivit căruia a fost examinat un CD cu înregistrarea video de la fața locului, prin care se confirmă faptul aplicării de către V.Știrbu a două lovituri cu un pahar de sticlă lui N.Știrbu, raportul de expertiză medico-legală nr.1648/D din 23.07.2014 în privința lui N.Știrbu.

De asemenea, instanța de apel a constatat că latura obiectivă a infracțiunii manifestată prin aplicarea violenței în privința părții vătămate, cauzându-i vătămări corporale ușoare și latura subiectivă manifestată prin intenția directă a lui V.Știrbu în cauzarea acestor vătămări, a fost demonstrată pe deplin prin probele administrate la dosar. Mai mult, partea vătămată N.Știrbu și martorii C.Toma, C.Ungureanu și O.Mamei, au confirmat prezența paharului din sticlă la inculpat, inclusiv și momentul în care acesta i-a aplicat lovituri în cap părții vătămate, comportamentul acestuia, care se deosebește printr-o obrăznicie deosebită, însoțită de neglijența față de normele morale unice, batjocură față de N.Știrbu, manifestată în prezenta consătenilor acestuia și vecinilor, cărora le-a creat o atmosferă de teamă pentru siguranța lor și a părții vătămate, în privința căruia a fost aplicată violență fizică și psihică.

Instanța de apel a conchis că, careva circumstanțe de legitimă apărare sau stare de extremă necesitate, ce ar îndreptăți acțiunile lui V.Știrbu în folosirea obiectului pe care l-a utilizat la aplicarea loviturilor părții vătămate, nu au fost stabilite, inculpatul acționând cu o deosebită obrăznicie, lipsă de respect față de societate și de normele de conviețuire. De aceea, fapta lui se consideră ca fiind una intenționată și caracterizată prin intenție directă, îndreptată spre încălcarea grosolană a ordinii publice, însoțită de aplicarea violenței asupra părții vătămate, cu aplicarea unui obiect în scopul vătămării integrității corporale a acestuia.

La fel, instanța a menționat că, criticile cu privire la aprecierea probelor efectuată de

instanța de judecată exprimă opinia subiectivă a apelantului, care nu are suport legal și temeinic, în sensul de a da o nouă apreciere probelor puse la baza condamnării inculpatului, în vederea achitării acestuia.

De asemenea, instanța a constatat că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, prima instanță a ținut cont de prevederile art.7, 61, 75, 90 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria celor grave, comisă cu intenție, de persoana acestuia, de circumstanțele cauzei care atenuează pedeapsa, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia, de lipsa circumstanțelor agravante, și, apreciind aceste împrejurări, corect a conchis de a-i aplica lui V.Știrbu pedeapsa sub formă de închisoare, în termenul minim prevăzut de sancțiunea legii penale, cu aplicarea art.90 Cod penal, considerînd-o drept una echitabilă.

Referitor la argumentul părții vătămate privind recuperarea prejudiciului moral, instanța de apel a conchis că prima instanță eronat a admis în principiu acțiunea civilă în această parte, și din aceste motive apelul a fost admis în latura civilă, cu încasarea din contul inculpatului V.Știrbu în beneficiul lui N.Știrbu a sumei de 3000 lei cu titlul de prejudiciu moral, considerînd că suma dată este în corespundere cu caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice suportate de către acesta. În ce privește pretențiile părții vătămate referitor la încasarea prejudiciului material, instanța a considerat corectă concluzia primei instanțe privind admiterea acestora în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța de drept comun.

5. Împotriva hotărîrilor menționate a declarat recurs ordinar avocatul Gh.Amihalachioaie în numele inculpatului care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că instanța de apel nu s-a expus referitor la calificarea acțiunilor inculpatului, nu a concretizat acțiunile acestuia care se referă la latura subiectivă a huliganismului imputat în speță, nu s-a expus asupra motivelor huliganice și nu a indicat cine anume a fost inițiatorul conflictului, condiție necesară pentru răspunderea conform art.287 Cod penal; - instanța a interpretat incorect și eronat probele administrate în baza cărora și-a întemeiat soluția; - instanțele eronat au admis ca probe declarațiile martorilor O.Mamei și C.Ungureanu fiind încălcat dreptul inculpatului la apărare și la un proces echitabil; - în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale componenței infracțiunii de huliganism;.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului, ca fiind neîntemeiat, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temeiuri de casare a hotărîrelor judecătorești pct.6) și 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, considerînd că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii de huliganism, solicitînd să fie achitat.

Recurentul în recurs a invocat ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Analizînd aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia nu este de acord cu condamnarea lui V.Știrbu în baza art.287 alin.(3) Cod penal, considerînd că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale componenței infracțiunii de huliganism imputate acestuia.

Colegiul penal atestă că, conform teoriei dreptului penal și practicii judiciare, prin „încălcarea grosolană a ordinii publice” se înțelege săvîrșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sînt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice, prin necuviință, neobrăzare, comportarea batjocoritoare cu cetățenii, cauzarea leziunilor corporale ș.a..

În situațiile de huliganism, făptuitorul înțelege că încalcă grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței cu un obiect pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății, asupra persoanelor cu o deosebită obraznicie. Făptuitorul nu numai că înțelege caracterul infracțional al faptei, dar și dorește săvîrșirea acestor acțiuni și survenirea consecințelor.

Cele menționate caracterizează latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii de huliganism, prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, pentru care inculpatul corect a fost supus pedepsei penale.

Colegiul penal constată că instanțele de fond, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședințele de judecată, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-au dat o apreciere justă, potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția lui V.Știrbu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal - huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, ce se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, cu aplicarea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale și a sănătății, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia fiind justă.

Din textul hotărîrilor judecătorești rezultă că această concluzie s-a tras avînd în vedere depozițiile însăși ale inculpatului V.Știrbu, a părții vătămăte N.Știrbu, a martorilor C.Toma, O.Mamei, C.Carajea, C.Botezatu și actele cauzei - procesele-verbale de cercetare la fața locului din 02.07.2014, potrivit căruia s-a cercetat incinta magazinului unde a avut loc infracțiunea, de examinare a unui CD cu înregistrarea video din 10.07.2014, prin care se confirmă faptul aplicării de către V.Știrbu a două lovituri cu un pahar de sticlă lui N.Știrbu, raportul de expertiză medico-legală nr.1648/D din 23.07.2014, potrivit căruia la partea vătămăte s-a depistat traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, plăgi tăiate la nivelul capului, probe care sînt amănunțit descrise în sentință și decizia instanței de apel, și aceste probe nu trezesc careva dubii.

Conținutul probelor menționate mai sus, care au fost amplu analizate și obiectiv apreciate de instanțele de fond, confirmă cu certitudine săvîrșirea de către inculpatul V.Știrbu a faptei imputate, care întrunește elementele infracțiunii de huliganism, adică atât latura obiectivă, cît și cea subiectivă a acestei infracțiuni, deoarece acesta, fiind în loc public, prin acțiunile sale intenționate a încălcat grosolan ordinea publică, în prezența mai multor persoane, cu cauzarea vătămărilor corporale ușoare părții vătămăte.

Concluziile instanțelor de fond privind vinovăția inculpatului V.Știrbu în săvîrșirea infracțiunii imputate, în opinia instanței de recurs, este justă și întemeiată, deoarece legislația în vigoare expres prevede că infracțiunea de huliganism în afară de prezența acțiunii principale – încălcarea grosolană a ordinii publice, presupune și prezența unei acțiuni adiacente – acțiune exprimată, alternativ, în: aplicarea violenței cu un obiect pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății persoanelor, amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită.

În cazul concret, acțiunile inculpatului de huliganism s-au petrecut în magazinul alimentar ÎI „Romanița Îndoetu” din s.Puhoi, r-nul Ialoveni, care este loc public, fiind încălcată ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței cu un obiect pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății a părții vătămate N.Știrbu, aceasta manifestându-se printr-o obrăznicie deosebită, în prezența altor persoane. Astfel, cert s-a constatat că V.Știrbu pe lângă încălcarea ordinii publice, a aplicat violență asupra părții vătămate, căruia i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, deci, în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii incriminate acestuia.

Prin urmare, instanțele de judecată corect au constatat faptele și circumstanțele săvârșirii infracțiunii incriminate inculpatului, descriindu-le în partea descriptivă, ulterior motivându-se concluzia de vinovăție prin cumulul de probe administrate în cauză, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de către recurent.

Argumentele recurrentului, precum că instanțele de fond eronat au reținut ca probă declarațiile lui O.Mamei, care nu poate fi audiat în calitate de martor, declarațiile lui fiind luate cu încălcarea legislației, este unul nefondat, deoarece dispoziția art.90 alin.(3) pct.4) Cod de procedură penală, prevede expres că reprezentantul organului de urmărire penală, nu poate fi audiat în calitate de martor cu privire la circumstanțele care i-au devenit cunoscute în legătură cu exercitarea de către el a atribuțiilor lui procesuale, cu excepția cazurilor de participare la reținere în flagrant delict, de cercetare a probelor dobândite prin intermediul lui. Din materialele cauzei reiese că O.Mamei a participat în calitate de specialist când a avut loc cercetarea la fața locului și la examinarea CD-lui cu înregistrarea video de la locul infracțiunii, prin urmare acesta a dat declarații pe marginea cercetărilor probelor dobândite prin intermediul lui, în corespundere cu prevederile normei penale indicate *supra*.

Nu pot fi reținute nici afirmațiile recurrentului, precum că instanțele neîntemeiat au pus la baza învinuirii declarația martorului C.Ungureanu, care nu a fost interogat în ședința de judecată, deoarece pe lângă declarația dată, pe parcursul examinării cauzei vinovăția lui V.Știrbu în comiterea infracțiunii imputate a fost demonstrată și prin alte probe care au fost cercetate și verificate, și anume declarațiile martorului ocular C.Toma, a martorilor C.Carajea, C.Botezatu, a părții vătămate N.Știrbu și actele cauzei - înregistrarea video, prin care se confirmă faptul aplicării de către inculpat a loviturilor cu un pahar de sticlă părții vătămate și raportul de expertiză medico-legală în privința acestuia, inculpatul având posibilitatea de a adresa martorilor întrebările dorite, dreptul la un proces echitabil nefiind încălcat.

Argumentele recurrentului, precum că sentința nu corespunde prevederilor art.394 Cod de procedură penală, nu pot fi reținute, or, din partea descriptivă a sentinței rezultă că este descrisă fapta incriminată inculpatului ca fiind dovedită, probele pe care se întemeiază concluziile instanței, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, motivarea stabilirii pedepsei. Astfel, nu s-a constatat încălcarea la care face referire recurentul.

Motivele recurrentului ce țin de starea de fapt a cauzei, Colegiul penal le consideră inadmisibile, deoarece în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Analizând materialele cauzei și hotărârile judecătorești atacate, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârilor judecătorești contestate.

În ce privește pedeapsa stabilită inculpatului, se constată că la aplicarea acesteia au fost respectate prevederile art.61, 75 Cod penal, pedeapsa fiind numită în limita minima a sancțiunii normei penale în baza căreia acesta a fost declarat vinovat, ținându-se seama de

criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana inculpatului și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuează răspunderea, iar aplicarea art.90 Cod penal în privința lui V.Știrbu s-a efectuat în limitele legii.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocatul G.Amihalachioaie în numele inculpatului V.Știrbuși, potrivit legii, decide inadmisibilitatea recursului, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Amihalachioaie Gheorghe în numele inculpatului Știrbu Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui Știrbu Vasile, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 13 mai 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu